

Hoogeveen — Vacantieoord. Uitgave van de V.V.V. Hoogeveen. f 0.35. Verkrijgbaar bij het Secretariaat der V.V.V., Bentinckslaan 65, Hoogeveen.

Uit mijn verre jeugd herinner ik mij Hoogeveen van een „schoolplaat” voorstellende een veenkolonie en zoo jong ik was besloot ik al, dat oord nimmer te betreden. Zoo bederft de school de jeugd. Wanneer ik niet al lang geleden van dat besluit was teruggekomen, dan zou ik dat zeker thans doen na het lezen van dit aardige gidsje, dat een zeer aantrekkelijk beeld geeft van de schoonheid van Hoogeveen en Omstreken, en dat niet in holle phrasen over onbeduidende schilderachtigheidsjacht, maar goed gefundeerd op liefdevolle en degelijke beschouwing van het landschap: cultuurlandschap zoo wel als wildernis en natuurmonument, want dank zij fiets en bus komen de Hoogeveense vacatiegangers gemakkelijk een twintigtal kilometers uit hun centrum. In deze rayon ligt onbeschrijfelijk veel moois van allerlei aard en dit eenvoudige, maar zeer echte boekje geeft daarvan goed rekenschap. We zullen dus nog weer eens naar Hoogeveen gaan. T.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

De „Waarnemer” meerderjarig. Dit is het Orgaan van het Centraal Bureau voor Vogelwaarneming, uitgaande van de Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging, Afd. Amsterdam. In No. 1 van den derden jaargang lezen we nu: „Wat bij de oprichting van het Bureau voorzat is thans voor een belangrijk deel bereikt: het dienen van de vogelkundige wetenschap. De feiten, welke in „De Waarnemer” worden vermeld, moeten van dien aard zijn, dat de ornithologie er belang in stelt en dat dit het geval is blijkt uit de vermelding van eenige gegevens uit ons orgaan in het tijdschrift der Nederlandsche Ornithologische Vereeniging. In deze richting moeten we doorwerken”.

Wel, dit is heel aardig. Ikzelf vind het ook prettig, wanneer Korte Mededeelingen van De Levende Natuur in Ardea worden aangehaald. Maar ik zou toch de Waarnemer wel willen aanraden, niet al te strak te kijken in de richting van de wetenschap, maar in de eerste plaats de vreugde aan vogelleven te doen gelden. Dan komt de wetenschap vanzelf. De Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging moet beginners niet afschrikken en verkillen.

Het verheugt mij zeer dat het Centraal Bureau nu al fluks het „Boschplan” gaat bestudeeren. De heer Piet geeft een lijst van waargenomen vogels in den ouden tijd en komt dan tot slechts 18 soorten van broedvogels. Wel, wanneer de ouderen hun herinneringen nog eens ophalen dan wordt dat aantal nog wel verdubbeld. Mijn bijdrage is alvast: blauwborstje, boschrietzanger, gekraagd roodstaartje, winterkoning, gele kwikstaart, witte kwikstaart, koolmees, matkop, fitis, tiftjaf. Verschillende boerderijen in de polders zaten goed in de boomen en heesters en het moerasbosch aan de Karnemelksloot was een waar lustoord; daar heeft de oude heer de Vries zeker ook nog wel wat over te vertellen? Het wrekt zich nu wel, dat wij indertijd nog niet statistisch werkten en eigenlijk er niet zoo op uit waren, om de ornithologische wetenschap te verrijken.

Dat men nu daar wel aan denkt is te loven en te prijzen en hard noodig ook, al was het alleen maar om de Overheid tot goed besef te brengen van de belangrijkheid dezer zaken.

De Waarnemer maakt nu alvast een goed begin met het „vastleggen” van den huidige toestand en wij sporen onze lezers gaarne aan, zich aan te sluiten bij het Centraal Bureau der lustige Amsterdamsche Vogelwaarnemers, kortweg genaamd: de Vogelclub ¹⁾.

Ook buiten het Boschplan is natuurlijk veel te doen, vooral op en langs het IJsselmeer. Hier is het ook van groot belang en tegelijk veel onderhoudend, om er de gebeurtenissen bij te houden, het resultaat van verzoeting, ontginning, industrialiseering. Wat goede kansen betreft staan de Amsterdammers toch niet zoo ver achter bij de Hagenaars. Ik heb nu al in de gaten, dat we binnen een paar jaar wel een flinke vermeerderde tweede druk zullen krijgen van „Vogels om Amsterdam”.

JAC. P. TH.

Torenvalk en bonte Specht in Amsterdam. Het is algemeen bekend dat de torenvalk elk jaar de Westertoren als woonplaats kiest, is het echter ook bekend dat een dusdanige familie

1) Men meldt zich aan bij J. E. Sluiters, Polanenstraat 1, Amsterdam.

Punt van de Koepelkerk. Vermoedelijk
1) ♂, 2) ♀, 3) baby.

haar nest gebouwd heeft op de laatst zoo veel besproken wankel punt van de Koepelkerk aan het Leidsche Boschje?

Hierbij een tekening van den toestand die verdere explicaties overbodig maakt, alleen is er te vermelden dat hun nest, heelemaal onbeschermd tegen storm en regen, uit slordig bij elkaar gedragen takken bestaat waarvan soms, bij storm, een wegwaait — zooals ik met de kijker kon zien.

De ouden verscheuren steeds hun prooi op een punt van het topkruis (No. 1 van de tekening) maar waar ze deze vandaan halen en wat het is kan ik van mijn kamer uit niet zien. Jammer genoeg ontdekte ik het huishouden eerst een week of twee geleden dus te laat om de opvoeding van de baby No. 3 te kunnen volgen.

Verder heb ik te vermelden dat juist gisteren een bonte specht in onzen kantoortuin (Heerengracht) kwam en aldaar op een droge acacia-tak flink aan het kloppen ging; het is moeilijk na te gaan, of deze vogel dezelfde was die hier (zooals laatst vermeld) in de lente doortrok, maar het is wel mogelijk dat hij het was „auf dem Wege zurück“, want ik geloof niet, dat er veel bonte spechten in Amsterdam nestelen.

R. OPPENHEIM.

De waarneming van het torenvalkennest in de top van de Koepelkerk is niet nieuw! Zeker reeds veertig jaar geleden broedden de torenvalken geregeld op precies dezelfde manier in die kogel. Destijds was dat van het Leidsche plein af gemakkelijk te zien. Of ze in de tusschenliggende jaren, sedert hooge gebouwen het uitzicht belemmeren, er ook geweest zijn, weet ik niet.

J. HS.

Groote Zaagbek hier broedend? Mogelijk interesseert u het volgende. Dit voorjaar heeft zich, een paar kribben boven de splitsing Rijn-IJssel, een paartje *groote* Zaagbekken opgehouden. Ongeveer begin Juni (datum ben ik vergeten) zag ik al kanoënde het ♂ zaagbek zwemen. Er bestaat geen twijfel aan of het was de groote zaagbek.

Toen ik ongeveer een week later op dezelfde plaats kwam, de Rijn was intusschen erg gestegen, zag ik het ♂ zoowel als het ♀. Hieruit meende ik te kunnen afleiden, dat het ♀, toen de Rijn nog laag was, had zitten broeden en door het stijgende water van het nest was gejaagd. Lijkt u dit ook waarschijnlijk?

Arnhem, 3 Oct. '38.

T. RENSKEN.

Het is best mogelijk, dat die Zaagbekken hier gebroed hebben. Zij broeden in Noordduitschland tot in Sleeswijk Holstein, ook in Beieren en Zwitserland en overal graag aan zoet water. Zoowel grondbroeder als hollenbroeder, wordt zelfs om de eieren aangemoedigd om in nestkorven te broeden, zooals de welbekende eendennesten bij ons in Friesland. Bekend is het dat hij zijn broedgebied in Schotland uitbreidt. Aan de wielen en hanken van onze Boven-Rijn en Geldersche IJssel heeft hij zeker een goede kans. Is er ook een kans, dat alle kanovaarders goede vogelbeschermers worden? Dat is wel wenschelijk.

JAC. P. TH.

Bladkoninkje. In den nacht van 25 op 26 September 1938 werd aan boord van het lichtschip Haaks een vogeltje dood gevonden, dat bij het personeel niet bekend was en mij ter determinatie werd toegezonden. Hoewel de teere vogel verformfaaid was meende ik onmiddellijk met een bladkoninkje of goudhaantjes-boschzanger (*Phylloscopus humei praemium*) te doen te hebben. Deze meening werd bevestigd door Prof. Dr. L. F. de Beaufort, Directeur van het Zoologisch Museum te Amsterdam, die deze zeldzame verschijning in alcohol bewaard heeft.

J. DRIJVER.

Kruisbekken. Op Vrijdag 16 September 1938 nam ik in de Loonsche Duinen onder Loon op Zand een viertal geelachtige kruisbekken waar. De vogels voedden zich met dennenzaad; onder een der boomen lagen ruim twintig uitgepikte dennenappels.

In den nacht van 3 op 4 September werd één exemplaar dood gevonden aan boord van het lichtschip Maas.

J. DRIJVER.

Draaihals, Gladde slang, Insectenverarming. In verband met verschillende mededeelingen en vragen in diverse afleveringen moge ik mijn steentje bijdragen.

1. Draaihals. Nestelde tusschen 1919 en 1923 in den tuin van mijn buurman Dr.